

viešasis
ADMINISTRAVIMAS
P u b l i c   A d m i n i s t r a t i o n

VILNIUS

2012* 1(33)

Teorinis ir praktinis žurnalas VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS
The theoretical and practical journal PUBLIC ADMINISTRATION

Redakcijos kolegija /Editorial Board:

Vyriausieji (moksliniai) redaktoriai /

Editors in chief (scientific editors):

prof. dr. **E. CHLIVICKAS** / Prof Dr

prof. habil. dr. **B. MELNIKAS** /Prof Dr Habil

Nariai / Members

A. ASTRAUSKAS, dr., LR Seimas, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto biuro patarėjas /Dr, Adviser of the Secretariat of Committee on State Administration and Local Authorities, the Seimas of the Republic of Lithuania, Lithuania

A. BARABASHEV, ProfDr, Dean of High School of Economics, State University, Moscow, Russia

P. BOORSMA, Prof Dr, Public Finance Faculty for Public Administration and Public Policy, University of Twente, the Netherlands

M. BRINTHALL, Executive Director of American Political Science Association, USA

E. CHLIVICKAS, prof. dr., Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Lietuvos viešojo administravimo lavinimo institucijų asociacijos prezidentas, Finansų ministerijos mokymo centro direktorius / Prof Dr, Vilnius Gediminas Technical University, President of Lithuanian Public Administration Training Association, Director of Training Centre of the Ministry of Finance, Lithuania

J. CZAPUTOWICZ, ProfDr, Director of National School of Public Administration, Poland

M. DUGGETT, Professor, University of Portsmouth, United Kingdom

L. GAJDOSOVA, Executive Director of Network of Institutes and Schools of Public Administration in Central and Eastern Europe (NISPAcee), Slovakia

R. GINEVIČIUS, prof. habil. dr., Vilniaus Gedimino technikos universiteto rektorius / Prof Dr Habil, Rector of Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania

L. YIU, Dr, President of Centre for Socio-Economic Development, Switzerland

E. JANČIAUSKAS, prof. habil. dr., Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija / Prof Dr Habil, The General Jonas Zemaitis Military Academy of Lithuania

B. LEIDHAMMAR, Prof, Division for Business and Economics, Karlstad University, Sweden

R. MALKEVIČIUS, dr., Lietuvos viešojo administravimo lavinimo institucijų asociacijos konsultantas /Dr, Consultant of Lithuanian Public Administration Training Association, Lithuania

A. MARČINSKAS, prof. habil. dr., Vilniaus universiteto katedros vedėjas / Prof Dr Habil, Head of Department, Vilnius University, Lithuania

B. MELNIKAS, prof. habil. dr., Vilniaus Gedimino technikos universiteto katedros vedėjas / Prof Dr Habil, Head of Department, Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania

S. PUŠKORIUS, prof. habil. dr., Mykolo Romerio universitetas / ProfDr Habil, Head of Department, Mykolas Romeris University, Lithuania

A. RAIPA, prof. dr., Kauno technologijos universitetas / ProfDr, Kaunas University of Technology, Lithuania

A. ROSENBAUM, Prof Dr, President of IASIA (International Association of Schools and Institutes of Administration), Brussels, Belgium, Director of Institute for Public Management and Community Service, Florida International University, USA

R. SANER, Professor, Basel University, Director of Diplomacy Dialogue, CSEND, Geneva, Switzerland

A. SEILIUS, prof. habil. dr., Klaipėdos universitetas / ProfDr Habil, Klaipėda University, Lithuania

A. TEMMES, Finnish Institute of Public Management, Finland

K. TOLO, Dr, Executive Director, National Association of Schools of Public Affairs and Administration (NASPAA), USA

B. WOOLDBRIDGE, ProfDr, Department of Political Science and Public Administration, Virginia Commonwealth University, USA

Žurnalo leidėjas / Publisher:

Lietuvos viešojo administravimo lavinimo institucijų asociacija/
Lithuanian Public Administration Training Association

Atsakingoji sekretorė / Executive Secretary:

J. Sabaitytė

el.paštas/E-mail j.sabaityte@lvalia.lt

Redakcija /Editorial Staff:

tel., faks./phone, fax +370 5 212 63 17

el.paštas/E-mail info@lvalia.lt

Žurnalas „Viešasis administravimas“ įtrauktas į mokslines tarptautines duomenų bazes EBSCO, Business Source Complete, LOGIN, GESIS. The journal 'Public Administration' has been included into the international scientific databases 'EBSCO', Business Source Complete, 'LOGIN' and databases of CSA Social Science Collection of GESIS Service Agency Eastern Europe.

TURINYS / CONTENT

VYRIAUSIŲJŲ REDAKTORIŲ ŽODIS <i>FOREWORD OF EDITORS IN CHIEF</i>	6
VALSTYBĖS POLITIKA IR VIEŠASIS VALDYMAS: NAUJI POŽIŪRIAI IR STRATEGINIAI SPRENDIMAI <i>PUBLIC POLICY AND PUBLIC MANAGEMENT: NEW APPROACHES AND STRATEGIC DECISIONS</i>	
E. Chlivickas. Tarptautinė integracija – naujos žmogiškųjų išteklių sistemų tobulinimo galimybės <i>International Integration – New Opportunities to Improve Human Resources Systems</i>	8
A. Raipa. Iššūkiai naujam viešajam valdymui <i>Challenges for the New Public Management</i>	14
E. Smilga, A. Laurinavičius. Jūrinės valstybės potencialas ir jo valdymas Lietuvoje: strateginių sprendimų perspektyva <i>Maritime Potential and Its Development in Lithuania: The Perspective of Strategic Decisions</i>	22
GLOBALIZACIJA, EUROPOS INTEGRACIJA IR INOVACIJŲ PLĖTRA: NAUJOS TENDENCIJOS <i>GLOBALISATION, EUROPEAN INTEGRATION AND THE DEVELOPMENT OF INNOVATION: NEW TRENDS</i>	
B. Melnikas. Sanglauda ir unikalumas: nauji iššūkiai globalizacijos, internacionalizavimo bei Europos integracijos procesų aplinkoje <i>Cohesion and the Uniqueness: New Challenges in the Environment of Globalization, Internationalization and European Integration Processes</i>	33
A. Bitinas. Pensijų sistemų reformos industrinėse Rytų Azijos šalyse (Japonija ir Pietų Korėja) <i>Pension System Reforms in the Industrial East Asia Countries (Japan and South Korea)</i>	51
L. Iešmantavičiūtė. Euro zona ir jos plėtra: šiuolaikiniai iššūkiai <i>The Eurozone and Its Development: Modern Challenges</i>	67
B. Reichelt, J. A. Sharichin. Darbo jėgos migracija ir statybos industrija Vokietijoje: naujos tendencijos Europos integracijos kontekste <i>Labour Migration and Construction Industry in Germany: New Tendencies in the Context of European Integration</i>	75
A. Mikonis. Šiuolaikinės grėsmės: įvairovė ir prevencijai skirta vadyba <i>The Threats in the Modern World: Variety and Preventive Management</i>	85
RECENZIJOS / REVIEWS	
J. Mackevičius. Ekonomikos modernizavimo problemos: naujas požiūris <i>The Problems of Economic Modernization: New Approach</i>	94

Vyriausiųjų redaktorių žodis

Gerbiamieji skaitytojai!

Eilinis žurnalo „Viešasis administravimas“ numeris yra skirtas kelioms šiuolaikinei visuomenei ir jos gyvenimui aktualioms temoms.

Pirmoji tema – globalizacijos ir Europos integracijos procesai, jų poveikis pokyčiams visuomenėje bei jos ekonominiame gyvenime. Šiai temai skirtuose straipsniuose nagrinėjami naujausieji reiškiniai, atspindintys socialinės ekonominės raidos, kultūros, mokslo ir technologijų pažangos internacionalizavimo procesus, darnios plėtros tendencijas, žiniomis grindžiamos visuomenės ir žinių ekonomikos kūrimą. Šie reiškiniai nagrinėjami globalizacijos ir Europos integracijos procesų kontekste, prioritetą teikiant globalių transformacijų bei darnios plėtros problemų ir procesų svarbos išryškinimui ir parodant, jog globalūs pokyčiai yra suvoktini kaip išskirtinai reikšmingas šiuolaikinės visuomenės gyvenimą veikiantis veiksnys. Nagrinėjamos aktualios problemos, spręstinos tobulinant viešąją vadybą Europos Sąjungos šalyse. Taip pat pateikiama medžiaga apie šiuolaikiniame pasaulyje pasireiškiančias grėsmes bei atskleisti poreikiai įgyvendinti priemones, skirtas efektyviai grėsmių prevencijai.

Šiame žurnalo numeryje pateikiami straipsniai, kuriuose aptariamos konkrečios galimybės pagerinti ekonominę padėtį Europos Sąjungos ekonominėje erdvėje, taip pat – tobulinant fiskalinę politiką bei modernizuojant draudimo verslą.

Antroji tema, nagrinėjama šiame žurnalo numeryje, yra skirta žmoniškųjų išteklių ugdymo ir vadybos tobulinimui, įvairių organizacijų vadybos efektyvumui, taip pat perspektyviems regioninės politikos sprendimams. Šiai temai skirtuose straipsniuose yra nagrinėjami viešosios vadybos ir valstybės tarnybos sistemose sukaupto žmoniškųjų išteklių potencialo plėtros bei efektyvaus panaudojimo klausimai, šiuolaikinėms organizacijoms būdingo procesinio valdymo galimybės, kūrybiškumo ir inovatyvumo ugdymo poreikiai, taip pat reikmės regioninės politikos rengimo sąlygomis panaudoti metodikas, leidžiančias pagrįstai vertinti regioninės raidos procesus bei priimti efektyvius strateginius sprendimus.

Tikimės, kad šiame žurnalo numeryje skelbiamuose straipsniuose kiekvienas skaitytojas ras sau įdomios ir naudingos medžiagos.

Sėkmės Jums, gerbiamieji skaitytojai!

Foreword of Editors in Chief

Dear Readers!

The present ordinary volume of the “Viešasis administravimas” (Public Administration) Journal is dedicated to several issues of importance for the contemporary society and its life.

The first issue analysed in the present volume embraces processes of globalisation and European integration as well as the influence of such processes to changes taking place in the society and the society's economic life. Articles dedicated to the said topic analyse the latest phenomena reflecting internationalisation processes of social-economic development, cultural, scientific and technological progress, as well as trends of sustainable development and creation of a knowledge-based society and knowledge economy. The aforementioned phenomena are analysed in the context of globalisation and European integration attaching the utmost priority to highlighting of issues and processes related to global transformation and sustainable development, as well as to revealing that global changes are to be conceived as a factor of exceptional significance impacting the contemporary society's life. The present topic also embraces an article analysing needs for threats manifesting in the contemporary world in order to develop efficient prevention of threats. The first issue also relates to articles involving analysis of concrete possibilities to improve the economic

status within the European Union's economic area including improvement of fiscal policies and modernisation of insurance business.

The second issue researched in the present volume of the journal is dedicated to improvement of human resources development and management, efficiency of management within different organisations, as well as to viable solutions implemented in Lithuania and measures of regional policies carried out currently. Articles related to this topic include analysis of issues on development and efficient use of human resources potential accumulated in the public management and civil service systems, possibilities for process management characteristic of contemporary organisations, the needs for forming creativity and innovativity, and the necessities to employ techniques allowing to reasonably assess regional development processes as well as to make efficient strategic decisions under the conditions of regional policies undergoing preparation.

We hope that every reader will find materials of interest and use for them in the articles included in the present volume.

May success be with you, dear readers!

TARPTAUTINĖ INTEGRACIJA – NAUJOS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SISTEMŲ TOBULINIMO GALIMYBĖS

INTERNATIONAL INTEGRATION – NEW OPPORTUNITIES TO IMPROVE HUMAN RESOURCES SYSTEMS

Eugenijus CHLIVICKAS Prof. Dr.

Vilnius Gediminas Technical University
President of the Lithuanian Public Administration
Training Association

Eugenijus CHLIVICKAS, prof. dr.

Vilniaus Gedimino technikos universitetas,
Lietuvos viešojo administravimo lavinimo institucijų
asociacijos prezidentas

Summary

Human resources system is concurrent with establishment of new quality since the aim of the latter is to create an integrated and manageable system of network of central and local government human resources and to ensure expansion of the system as well as action programmes related to it.

In order to develop a strategy for human resources in the public sector, perceived as a system, and to outline ways of its implementation, it is necessary to apply a creative approach to the strategic management models, integrating their advantages and adapting them to the improvement of civil servant's training system's development.

The main factor determining of government innovation and success of the development is the ability to design and implement long-term strategies based on human resources. Striving for solution to complex problems in Central and Eastern European countries, the main focus should be laid on improvement of state structures efficiency, government bodies stability and increment of professionalism and accountability of human resources in state institutions.

Straipsnis recenzuotas

Santrauka

Siekiant išs্পesti sudėtingas viešojo valdymo problemas Vidurio ir Rytų Europos šalyse, reikiamas dėmesys turėtų būti skirtas valstybės struktūrų efektyvumui, valdžios institucijų stabilumui, žmogiškųjų išteklių profesionalumui ir atsakomybei už valstybės institucijų žmogiškųjų išteklių potencialo stiprinimą. Žmogiškųjų išteklių sistema turi atitikti jai keliamus reikalavimus, nes pagrindinis valstybės tarnybai keliamas tikslas – sukurti integruotą ir gerai valdomą centrinės ir vietos valdžios žmogiškųjų išteklių sistemą ir užtikrinti jos plėtrą, taip pat su ja susijusias veiksmų programas.

Tarptautinė integracija sukuria tinkamas prielaidas, o kartu ir kelia naujus reikalavimus valstybės tarnautojų mokymo sistemai tobulinti. Patirtis rodo, jog netobuli teisės aktai, taip pat mokymo sistemos trūkumai dažnai trukdo ne tik žmogiškųjų išteklių plėtrai, bet ir stabdo pažangą valstybės valdymo ir viešojo administravimo srityje.

Valstybės tarnautojų mokymas yra viena iš priemonių, sudaranti tinkamas prielaidas gerinti viešąjį administravimą ir tobulinti viešųjų paslaugų politiką, kurios tikslas – užtikrinti valstybės institucijų nustatytų tikslų įgyvendinimą. Tačiau trūksta atitikimo tarp valstybės ilgalaikės raidos ir žmogiškųjų išteklių sistemos prioritetų įgyvendinimo. Siekiant sėkmingai teikti viešąsias paslaugas ir sėkmingai įgyvendinti viešojo administravimo reformą, būtina nuolat tobulinti žmogiškųjų išteklių kompetenciją, kuri panaudojus internacionalizacijos ir tarptautinės integracijos teikiamas galimybes leistų įgyvendinti valstybės valdymo tikslus ir prioritetus.

IŠŠŪKIAI NAUJAJAM VIEŠAJAM VALDYMUI

CHALLENGES FOR THE NEW PUBLIC MANAGEMENT

Alvydas RAIPA, prof. dr.
Kauno technologijos universitetas

Alvydas RAIPA, Prof. Dr.
Kaunas University of Technology

Santrauka

Straipsnyje analizuojami iššūkiai, aktualūs naujosios viešosios vadybos inkrementinio evoliucionavimo ir naująjį viešąjį valdymą procesui. Svarbiausias darbo tikslas – naudojant įvairius analizės metodus, aprašyti ir paaiškinti viešojo valdymo transformacijų procesų priežastis, sąlygojamas naujosios viešosios vadybos ideologijos suponuotų disfunkcijų, siejamų su naujojo valdymo ideologinių konstrukcijų formavimu modeliuojant naujus valdymo kriterijus ir prioritetus.

Esminis dėmesys fokusuojamas svarbiausių teorinių konceptų, metodologinių požiūrių analizei, naujojo viešojo valdymo dekompozicijos charakteristikų išskyrimo galimybėms. Metodologinių naujojo viešojo valdymo aspektų analizė yra naujas reiškinys, todėl teorijos vieta itin svarbus faktorius praktiniame interdisciplininio naujojo viešojo valdymo taikymo lauke, globalioje modernizavimo aplinkoje. Teorijos vietos suvokimas itin svarbus globalios krizės sąlygomis, kada viešojo valdymo pertvarka tampa esminiu tikslu, siekiant tarpsektorinės integracijos, viešosios – privačios partnerystės vystymo, kuriant hibridines organizacijas, inovatyvias valdymo formas ir identifikuojant viešojo dalyvavimo ir socialines valdymo orientacijas kaip esmines naujojo viešojo valdymo konceptualizavimo kryptis.

Naujojo viešojo valdymo paradigma yra svarbus faktorius suvokiant inovacijų vaidmens svarbos pokyčių ekonominėje, socialinėje, organizacinėje ir kultūrinėje sferoje, kaip būtinos sąlygos, kuriant ir įtvirtinant naujas viešųjų organizacijų socialinės atsakomybės ir atskaitomybės formas, siekiant eliminuoti socialinę atskirtį ir kitas globalios aplinkos socialines problemas.

Straipsnis recenzuotas

Summary

Article analyses challenges to incrementally evolution from new public management to new public governance. The main aim of the paper is, using various methods of analysis, to describe and to explain a lot of reasons of governance transformation process, which going from disfunctions, related with new public management, to new governance ideological construction, establishing new criteries and priorities in governance modeling.

The paper focuses on analyzing the key points in description, articulation and explanation of the theoretical concepts, methodological constructs, possibilities to define decomposition of the new public governance. Analysis methodological aspects of public governance is comparatively new. The role of theory is very important in a field of applying practical and interdisciplinary as public governance in period of globalization and modernization. Understanding role of theory in public governance in time of global financial crisis, when reforming of public governance became the primary goal, when needs to including many forms of intersectoral integration, development public – private partnership, creating hybridic organizational forms of governance are main ideas, can be useful in identifying new directions of public participating and social orientation of governance as core concept of the new public governance paradigm.

New public governance theoretical background is an important factor in field of understanding the role of innovation as main driver of changes in economic, social and organizational culture spheres, and necessary condition for creative new forms of social responsibility and accountability of public organizations and eliminate social exclusion and other social problems of the global environment.

JŪRINĖS VALSTYBĖS POTENCIALAS IR JO UGDYMAS LIETUVOJE: STRATEGINIŲ SPRENDIMŲ PERSPEKTYVA

MARITIME POTENCIAL AND ITS DEVELOPMENT IN LITHUANIA: THE PERSPECTIVE OF STRATEGIC DECISIONS

Edmundas SMILGA, prof. habil. dr.,
Antanas LAURINAVIČIUS
Vilniaus universitetas

Edmundas SMILGA, ProfDr Habil
Antanas LAURINAVIČIUS
Vilnius University

Santrauka

Straipsnyje analizuojama, kaip rizikos kapitalo fondai gali padėti atrasti naujas strategines šalies galimybes. Jūrinio potencialo plėtojimo strategija yra analizuojama kaip vienas iš galimų strateginių šalies vystymosi būdų.

Jūrinio potencialo plėtojimo strategija, ypač uostų humanizacija, galėtų padėti užtikrinti, kad jūra taptų šalies ir jos gyventojų nacionalinio identiteto dalimi. Jūrinis mokslo slėnis, atsižvelgdamas į pagrįstas institucines prielaidas, šiuo metu rūpinasi naujausių technologijų Klaipėdos uoste plėtra, tačiau, inovacijų finansavimas lieka neišspręsta problema, todėl rizikos kapitalo fondai gali tapti alternatyva.

Straipsnyje parodoma, kad tam tikrais atvejais alternatyvūs privataus kapitalo ir rizikos kapitalo fondai yra vienintelis įmonių finansavimo šaltinis, skatinantis inovacijų plėtojimą ir inovatyvios verslo aplinkos kūrimą, tokiu būdu didinant užimtumą darbo rinkoje ir gerinant ekonominę situaciją šalyje.

Kai šalis vysto savo inovacijų plėtros sistemą, ji tampa mažiau priklausoma nuo užsienio investuotojų – yra skatinamas savarankiškas mąstymas. Todėl nacionalinės ekspertų grupės ar idėjų banko, kurie būtų atviri nacionaliniam intelektualiam potencialui, sukūrimas būtų tikslingas. Tuo tarpu rizikos kapitalo fondai, paspartinantys naujų/inovatyvių idėjų atsiradimą, galėtų užtikrinti kitą idėjų plėtros etapą, siekiant jas paversti materialiais, paklausiais produktais.

Tikimasi, kad moderni Europos Sąjungos Baltijos jūros strategija ir Baltoscandijos idėja, kurią inicijavo ponas Pakštas, išspės mokslinių tyrimų ir inovacijų produktyvumo problemas Baltijos jūros regiono šalyse. Taip pat, kad tai bus pagalba Lietuvai veikiant demokratijos ir stabilios ekonomikos modelio pagrindu, ieškant savo vietos globaliuose tinkluose bei panaudojant sinergiją bendradarbiavimui ir naujų strateginių tikslų įgyvendinimui.

Straipsnis recenzuotas

Summary

Article analyzes how venture capital funds can help to discover and to carry out new strategic opportunities of the country. The strategy on development of maritime potential, though, is shown off as one of possible strategic opportunities and ways of development of the country.

The strategy on development of maritime potential, in particular humanization of ports, could help in development of marine way of thinking of residents, and to ensure that the sea becomes part of national identity. Maritime science valley already provides for reasonable institutional preconditions for development of latest technologies in Klaipėda port; however, funding of innovations remains an unsolved issue, and for that purpose, venture capital funds may be an option.

The article shows how private equity and venture capital funds, being an alternative and in certain cases – the only financial source for the companies, can promote innovation development and creation of innovative business environment, thus, contributing to the growth of employment and economy of the country.

Once the country develops its own system for innovations development, it would be less dependable on foreign investors and would encourage independent thinking. For this purpose, establishment of a national “think-tank” or “idea-bank”, open to the national intellectual potential, may be expedient; while venture capital funds, catalyzing new/innovative ideas, could ensure the next stage in development of ideas to make sure these can be turned into tangible, marketable products.

Idea of Baltoscandia, initiated by Mr. Pakštas, and modern EU Baltic Sea strategy are expected to tackle immense differences in research and productive innovation in the Baltic Sea region states; they would also serve as an opportunity for Lithuania to act in concert with model democracies and sustainable economies; they would also help to find our place in global networks and to harness the synergy in cooperation as well as new strategic effects.

SANGLAUDA IR UNIKALUMAS: NAUJI IŠŠŪKIAI GLOBALIZACIJOS, INTERNACIONALIZAVIMO BEI EUROPOS INTEGRACIJOS PROCESŲ APLINKOJE

COHESION AND THE UNIQUENESS: NEW CHALLENGES IN THE ENVIRONMENT OF GLOBALIZATION, INTERNATIONALIZATION AND EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

Boriss MELNIKAS, prof. habil. dr.
Vilniaus Gedimino technikos universitetas

Boriss MELNIKAS, Prof. Dr. Habil
Vilnius Gediminas Technical University

Santrauka

Straipsnyje kompleksiskai nagrinėjami šiuolaikinėmis globalizacijos, socialinės, ekonominės, politinės raidos, kultūros, mokslo ir technologijų pažangos internacionalizavimo procesų, žiniomis grindžiamos visuomenės ir žinių ekonomikos kūrimo bei Europos integracijos ir Europos Sąjungos plėtros sąlygomis besireiškiantys sanglaudos, ypač – tarpregioninės sanglaudos, taip pat įvairūs unikalumo apraiškų procesai bei reiškiniai. Prioritetas teikiamas tarpregioninei sanglaudai ir regionų unikalumo problematikai šiuolaikinėmis Europos integracijos ir Europos Sąjungos raidos ir plėtros sąlygomis.

Parodyta, kad sanglaudos reiškiniams moksliskai pažinti ir nagrinėti gali būti taikoma bendroji mokslinio pažinimo logika, kurios pagrindu gali būti suformuluoti ir apibūdinti svarbiausieji *sanglaudos principai*, tame tarpe – „*susisiekiančiųjų indų*“ principas, *aukštesnės kokybės sklaidos* principas, *inovatyvumo ir kokybinių pokyčių* principai, *įvairovės suderinamumo* bei „*subendra-vardiklinimo*“ ir *supanašėjimo* principai. Straipsnyje atskleisti ir *sanglaudos dėsningumai*, parodyta, kad *sanglaudos dėsningumai* visumoje atspindi *sanglaudos principų taikymo ir įgyvendinimo procesus*: kiekvienas sanglaudos dėsningumas gali būti suvokiamas ir traktuojamas kaip savotiškas sanglaudos principų taikymo ir įgyvendinimo procesams būdingų „*priežasties-pasekmės*“ ryšių apibūdinimas. Toks požiūris leidžia identifikuoti kelis svarbiausius *bendruosius sanglaudos dėsningumus*, pasireiškiančius šiuolaikinėje sanglaudos praktikoje:

- ◆ *suinteresuotųjų subjektų bei jų interesų įvairovės didėjimo* dėsningumas, atspindintis tendenciją, kurios esmė yra ta, jog šiuolaikinėje sanglaudoje dalyvauja vis didesne įvairove pasižymintys *subjektai*, siekiantys įgyvendinti vis daugiau skirtingų *interesų*,

- ◆ *sanglaudos orientavimo į veiklos masto didėjimą bei į pokyčių tempų spartėjimą* dėsningumas, išreiškiantis polinkius į tai, kad sanglaudos procesai apima *vis didesnes erdves* ir vyksta *vis didesniais tempais*,
- ◆ *sanglaudos procesų kompleksiskumo, sudėtingumo ir prieštaringumo* dėsningumas, atspindintis sanglaudos procesams būdingą įvairovę ir poreikius siekti šių procesų *harmonijos*,
- ◆ *sanglaudos procesų cikliškumo* dėsningumas, atspindintis tai, kad sanglauda realiai vyksta tam tikrais *ciklais*, kurių kiekvieno pradžia – skirtingų sistemų, erdvių ir grandžių „*suartėjimo*“ bei sąveikos ir susijungimo *poreikių inicijavimas*, o pabaiga – tam tikros *naujos ir vidinė darna pasižymintios sistemos susikūrimas*,
- ◆ *sanglaudos procesų orientacijos į ekspansiją ir į atsinaujinimą* dėsningumas, atspindintis tai, kad sanglaudos sąlygomis vyksta tam tikrų normų, standartų, modelių, tradicijų ir taisyklių *sklaida*, o tai reiškia, kad tuo pačiu išryškėja sanglaudai būdingos *dvejų tipų pasekmės* – pirma, vyksta *atsinaujinimas* tose sistemose, erdvėse ir grandyse, kuriose pasklinda naujos normos, standartai, modeliai, tradicijos ir taisyklės, ir antra vyksta *veiklos ekspansija* tų subjektų, kurie kryptingai skatina ir panaudoja šių normų, standartų, modelių, tradicijų ir taisyklių sklaidą.

Straipsnyje daug dėmesio skiriama įvairioms aplinkybėms, atspindinčioms tarpregioninės sanglaudos, taip pat regionų unikalumo apraiškų ypatumams šiuolaikinėmis Europos integracijos ir Europos Sąjungos raidos ir plėtros sąlygomis

Straipsnis recenzuotas

Summary

The paper raises and considers the problem of social, economic and political development, cultural changes, the new tendencies of technological progress and environmental protection, closely associated with the cohesion processes and the processes of initiation and activation of various forms of uniqueness, taking place under the conditions of globalization, knowledge based society creation and of European integration and European Union development and enlargement processes. It is shown that the cohesion processes and the processes of initiation and activation of uniqueness determine the basic changes in contemporary society and its life in the common social and economic space in the European Union. The paper describes the variety of the cohesion processes, identifying new trends of cohesion in the context of globalization and internationalization, knowledge based society and knowledge economy creation processes. The main attention is paid to the interregional cohesion and to the regional uniqueness in the context of European integration and European Union development and enlargement processes.

It is shown that the processes of cohesion are very complicated and versatile. Cohesion and its processes are based on some particular principles and regularities, which reflect the objective nature of cohesion, allowing that the cohesion processes may be perceived and considered as a specific cognition and research object.

It is clear that general cognition logic may be used in the investigation of cohesion and the related issues. The main general principles of cohesion, including the principles of the communicating vessels, multiplication of quality standards, innovation and qualitative changes, diversity harmonization, the reduction to common denominator and assimilation, may be defined. The main regularities of cohesion are described in the article: the regularities of cohesion characterize the main trajectories of cohesion processes, allowing to determine the dominant cohesion features. It is clear that regularities of cohesion refer to various cohesion phenomena, including those, reflecting the variety of the cohesion aims and interests of various subjects involved in the cohesion processes, the complexity and inconsistency of these processes, as well as risks, threats and uncertainties, associated with various conditions, in which the cohesion processes take place.

In general, regularities of cohesion reflect the processes, associated with application and realization of the cohesion principles: any regularities of cohesion may be perceived and treated as a description of a particular 'cause and effect' relationship associated with application and realization of the cohesion principles. This approach allows for identification of several most significant general regularities of cohesion:

- ◆ *the increasing diversity of the interested subjects and their interests, reflecting the trend of increasing the variety of subjects, seeking to realize more diverse interests in the process of cohesion,*
- ◆ *stronger orientation of cohesion to a larger scope of activities and a higher rate of transformation, reflecting the trend of the cohesion processes to enlarge the areas, where they are taking place and to increase the rate of their proceeding,*
- ◆ *the complexity, difficulties and contradictions of the cohesion processes, reflecting their diversity and the need for seeking their harmony,*
- ◆ *the cyclic character of the cohesion processes, reflecting the fact that cohesion develops in some particular cycles, which begin with raising the requirement of convergence, interaction and integration of various systems, spaces and elements and ending with the creation of a particular new system characterized by the internal harmony,*
- ◆ *the orientation of cohesion processes to expansion and renewal, reflecting the multiplication of the particular norms, standards, models, traditions and rules, which means that two types of cohesion effects become evident at the same time. In the first case, the renewal is taking place in the systems, spaces and elements, where new norms, standards, models, traditions and rules have been established. In the second case, the expansion of the activities of the subjects who purposefully promote and realize the multiplication of these norms, standards, models, traditions and rules, takes place.*

Various aspects of interregional cohesion and of the initiation and activation of the regional uniqueness in the context of European integration and European Union development and enlargement processes are described and discussed.

PENSIJŲ SISTEMŲ REFORMOS INDUSTRINĖSE RYTŲ AZIJOS ŠALYSE (JAPONIJA IR PIETŲ KORĖJA)

PENSION SYSTEM REFORMS IN THE INDUSTRIAL EAST ASIA COUNTRIES (JAPAN AND SOUTH COREA)

Audrius BITINAS, prof. dr.,
Mykolo Romerio universitetas

Audrius BITINAS ProfDr,
Mykolas Romeris university

Santrauka

Šio straipsnio tikslas yra išanalizuoti Japonijos ir Pietų Korėjos pensijų sistemų struktūras bei pensijų sistemos reformas, įtakotas ekonominių ir socialinių iššūkių. Šiame straipsnyje analizuojama Japonijos ir P. Korėjos pensijų sistemos plėtra, identifikuojama teisinė, ekonominė, socialinė reformų aplinka, nustatomos problemos ir tendencijos.

Nagrinėjamos valstybėse nuo praėjusio amžiaus pabaigos pablogėjo ekonominė situacija, o visuomenės senėjimo procesai (mažas gimstamumas, viena ilgiausių pasaulyje gyvenimo trukmė) įtakoja ir pačią visuomenę bei reikalauja vis sudėtingesnių bei greitesnių reformų.

Straipsnyje taikyti mokslinės literatūros analizės, teisės aktų analizės, dokumentų analizės ir istorinis metodai. Straipsnyje pateikiama medžiaga gali būti naudojama kaip metodinė literatūra, padedanti įvertinti vykstančius procesus Japonijos bei P. Korėjos pensijų sistemose.

Straipsnis recenzuotas

Summary

The aim of this article is to define the actual construction of the Japan and South Korea pension systems influenced by the economic and social challenges and implemented pension system reforms. In this article the development of and South Korea pension systems reforms is analyzed, as well as legal, economic, social environment is identified.

All industrialized countries of the world fighting against the aging and searching for the pension system financial sustainability. After the pension system reform in 1985, the task of Japanese government is to ensure for each participant an adequate and regular pension income, to implement the social justice and solidarity and to ensure the income guarantees. Japanese pension system is based on the three pillars system, trying to find the balance between the pensions adequacy and financial sustainability.

Pension system reforms in S.Korea began intensively only since 1997 and this was associated with a global currency crisis. Since the end of the last century until 2009, S.Korean government has developed a modern social security and social assistance system. The government is constantly increasing social security coverage and benefits (from 1999 to 2009, social benefits increased almost four times), however, the social security coverage is still insufficient, income disparities increasing, financial disbalances requires to reform the pension system for a long-term perspective.

Analysis of scientific literature, legal acts, documents, historical methods, were used. It may be used as methodical literature studying the actual processes in the field of the pension system reforms in Asia countries.

EURO ZONA IR JOS PLĖTRA: ŠIUOLAIKINIAI IŠŠŪKIAI

THE EUROZONE AND ITS DEVELOPMENT: MODERN CHALLENGES

Laura IEŠMANTAVIČIŪTĖ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija
Vilniaus Gedimino technikos universitetas

Laura IESMANTAVICIUTE

Ministry of Finance of the Republic of Lithuania
Vilnius Gediminas Technical University

Santrauka

Staipsnyje nagrinėjamos euro galimybės įveikti iššūkius, iškilusius įvykus pasaulinei ekonomikos krizei. Euras pasižymi daugeliu stipriai valiutai būdingų bruožų ir tas suteikia pagrindo manyti, kad jo vystymosi perspektyvos yra gana palankios. Tačiau straipsnyje teigiama, kad yra keletas keistinių euro valdymo aspektų. Atlikti tyrimai rodo, kad, jei sprendimas yra laikytis tam tikrų stojimo į euro zoną taisyklių, tai jos turi būti vienodai taikomos visoms euro zonos šalims, jos taip pat turi būti privalomos. Autorės nuomone, euro zona, siekdama lankstesnio gebėjimo reaguoti į besikeičiančią pasaulinę ekonominę situaciją turėtų būti pasirėmusi taisykles taikyti lanksčiau. Straipsnyje taip pat teigiama, kad ES pasirinkimas taupyti nebūtinai lems laukiamą augimą ir tuo pačiu mažins euro valiutos silpėjimą.

Straipsnis recenzuotas

Summary

Using the optimal currency model article makes the comparison of the most influential currencies in the world against their strength and possibilities for future development, especially in the case for euro. Author argues in the article, that rules are not sufficient if they are not clear- leaving room for different interpretation, and not followed- leaving a history behind of not binding rules. The political will is essential if the strong currency union is to be safeguarded. Even if the rules are in place, without political will to follow them it is very hard to keep currency union strong. Another argument which is made in the article is about the applicability of the rules- the rules should be applied in the flexible manner.

DARBO JĖGOS MIGRACIJA IR STATYBOS INDUSTRIJA VOKIETIJOJE: NAUJOS TENDENCIJOS EUROPOS INTEGRACIJOS KONTEKSTE

LABOUR MIGRATION AND CONSTRUCTION INDUSTRY IN GERMANY: NEW TENDENCIES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

Bernard REICHELT, Prof. Dr.-Ing.,
Jan Alexander SHARICHIN,
University of Applied Science Leipzig, Germany

Bernard REICHELT, prof. dr.,
Jan Alexander SHARICHIN
Leipcigo taikomųjų mokslų universitetas

Summary

New tendencies of labour migration and construction industry development in the European Union are described in the article.

Since early May 2011 every citizen of countries which joined the European Union in 2004 is allowed to work in Germany without any restrictions. After seven years Germany had to follow the free movement of labour in the EU. Amongst putting the migration of labour since the 1950s in correlation to the progressions in the building and construction industry in Germany the article will as well show why Germany did not open up its labour market, like Great Britain and Ireland did. Furthermore the different types of labour migration in the EU from 2004 to 2011 are presented in detail and a qualified forecast are given for the next 10 years regarding the labour market in the building and construction industry.

Santrauka

Straipsnyje yra aprašomos naujos darbo jėgos migracijos ir statybos industrijos plėtojimo Europos Sąjungoje tendencijos.

Vokietijoje nuo 2011 m. gegužės mėnesio pradžios leidžiama dirbti be apribojimų visų šalių, įstojusių į Europos Sąjungą 2004 m., piliečiams. Taigi, praėjus septyneriems metams nuo 2004 m., Vokietija privalėjo sekti kitų šalių pavyzdžiu, užtikrindama laisvą Europos Sąjungos šalių darbo jėgos judėjimą. Darbo jėgos migracijos nuo 1950 m. ir statybos pramonės Vokietijoje koreliacinė analizė paaiškina, kodėl Vokietijos darbo rinka nebuvo atvira kitų Europos Sąjungos šalių narių piliečiams, priešingai nei darbo rinkos Didžiojoje Britanijoje ir Airijoje. Straipsnyje taip pat detalai paaiškinama skirtingo tipo darbo jėgos migracija Europos Sąjungoje 2004-2011 m. ir pateikiama darbo jėgos statybos pramonėje prognozė artimiausiems dešimčiai metų.

ŠIUOLAIKINĖS GRĖSMĖS: ĮVAIROVĖ IR PREVENCIJAI SKIRTA VADYBA

THE THREATS IN THE MODERN WORLD: VARIETY AND PREVENTIVE MANAGEMENT

Arūnas MIKONIS,

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija

Arunas MIKONIS

The General Jonas Zemaitis Military Academy of Lithuania

Santrauka

Straipsnis pagrįstas teorinės medžiagos analize ir išvadomis. Jame analizuojamos šiuolaikinės grėsmės. Nagrinėjami grėsmių valdymo bei prevencijos taikymo procesai tarptautinėse saugumo organizacijose ir valstybinėse institucijose. Pateikiamos ateities mokslo raidos prioritetinės kryptys ir pabrėžiama žinių vadybos svarba.

Pagrindinis dėmesys skiriamas nacionalinių (Lietuvos) ir globalių (ES, NATO) grėsmių analizei, akcentuojant šiuolaikinių grėsmių raidos tendencijas ir ateities iššūkius.

Publikacijoje išryškinamos pagrindinės ateities grėsmės, kurios pagal savo pobūdį ir mastą kels naujus iššūkius ir susirūpinimą dėl tarptautinio saugumo. Potencialiausiomis tokio pobūdžio grėsmėmis išsiskiria transnacionalinio nusikalstamumo, terorizmo ir masinio naikinimo ginklų grėsmės.

Atlikta šiuolaikinių grėsmių klasifikacija pagrįsta dviem pagrindinėmis nuostatomis: pamatinėmis grėsmėmis ir jų varomosiomis jėgomis, kurioms veikiant susidaro terpė pamatinėms grėsmėms atsirasti.

Akcentuojamas šiuolaikinių grėsmių veiklos atspindys daugianacionalinėje aplinkoje, kurioje atskirų valstybių institucijos susiduria su dideliais iššūkiiais kovodamos su transnacionaliniais pavojais, todėl vis didesnę svarbą įgauna tarptautinis bendradarbiavimas.

Straipsnis recenzuotas

Summary

The article is based on theoretical material analysis and related conclusions. It analyses modern threats. The processes of threat management and application of prevention in the international security organisations and public institutions are discussed in the article. The priorities of future scientific trends and the significance of knowledge management are emphasised.

The main attention is paid on the analysis of national-level (Lithuania) and global (EU, NATO) threats, putting the main emphasis on modern threats' tendencies, future challenges.

The conducted classification of modern threats is based on two main principles: "main threats" and their "drivers" forming the base for the main threats.

The author discusses reflection of activities of the modern threats in the multinational environment where institutions of separate countries face big challenges in fighting with transnational dangers. Therefore, international cooperation is becoming increasingly important.